

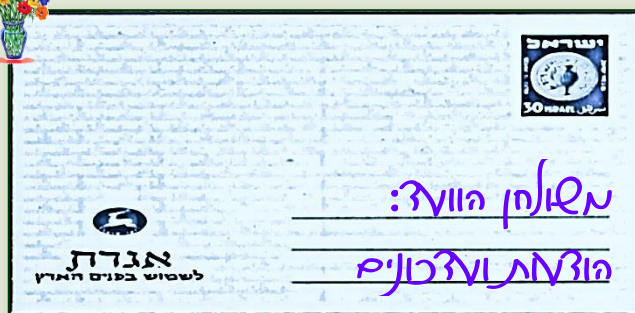
עאן הכפר

ה'תשע"ו 35

ינואר 2016

היתרי בנייה

הועדה המקומית בדרום השרון מבקשת ליידע את התושבים כי מי שמבקש היתר בנייה - טרם הגשת הבקשה לוועדה יש לקבל את התייחסות ספקי המים ביישוב לבקשה המוגשת.

חברו הטוב של האדם

אחת הבעיות העיקריות הפוגעות באיכות החיים שלנו היא בעיית הכלבים המשוטטים ברחובות. חוסר האכפתיות של רבים מהתושבים בעלי הכלבים, מביאים לכך שהלכוד והזוהמה שהכלבים גורמים "חוגגים" ברחובות ולא משנה כמה ינקו את היישוב, כמה גן השעשועים יהיה מתוחכם ועתידני או כמה השתילים יפרחו – מספיקה צואת כלבים אחת או פח אשפה הפוך אחד, כדי שיישאר לנו טעם וריח לא טובים (תרתי משמע !!).
ברחבי היישוב מפוזרים מתקני "שקי-קיי" לנוחיותכם – אנא השתמשו בהם !

בעיה נוספת ולא פחות חשובה היא תופעת הכלבים המשוטטים בחופשיות, מפחידים ילדים ורוכבי אופניים, מתנפלים ואף נושכים את העוברים ושבים.
עקב כך יגבירו השירותים הווטרינריים את נוכחותם ביישוב וילכדו כלבים משוטטים.
חשוב לדעת כי על הבעלים יוטל קנס בגובה של 660 ₪ בתוספת תשלום עבור הלכידה ועלות ימי השהייה בכלבייה.
אנו פונים שוב אליכם התושבים, אנא שמרו על הכלבים ואל תאפשרו להם להסתובב באופן חופשי.

ארועי תרבות

חוג סועדים

**מחשיכים בהצלחה לעוד 4 מפגשים חברתיים
הם ב- 2016 !!**

**המפגשים יתקיימו בימי חמישי בשעה 20:00 בתאריכים:
31.3.16 ; 2.6.16 ; 8.9.16 ; 8.12.16**

**המעוניינים להצטרף לחוויה הקולינארית,
מוזמנים ליצור קשר עם אתי דמבו: 052-2428130.
וגזכרו : האוכל זה כך הגירוף, החברוגא זו האכרה...**

הצגות ילדים בבית העם – תזכורת

"הענק הכי גנדרן בעולם"
 תתקיים ביום שלישי, 16/2/16, בשעה 17:00.

חדשות הספרייה

לכבוד יום האשכחה נק"ט בספרייה
מפגש שווה ברמות!

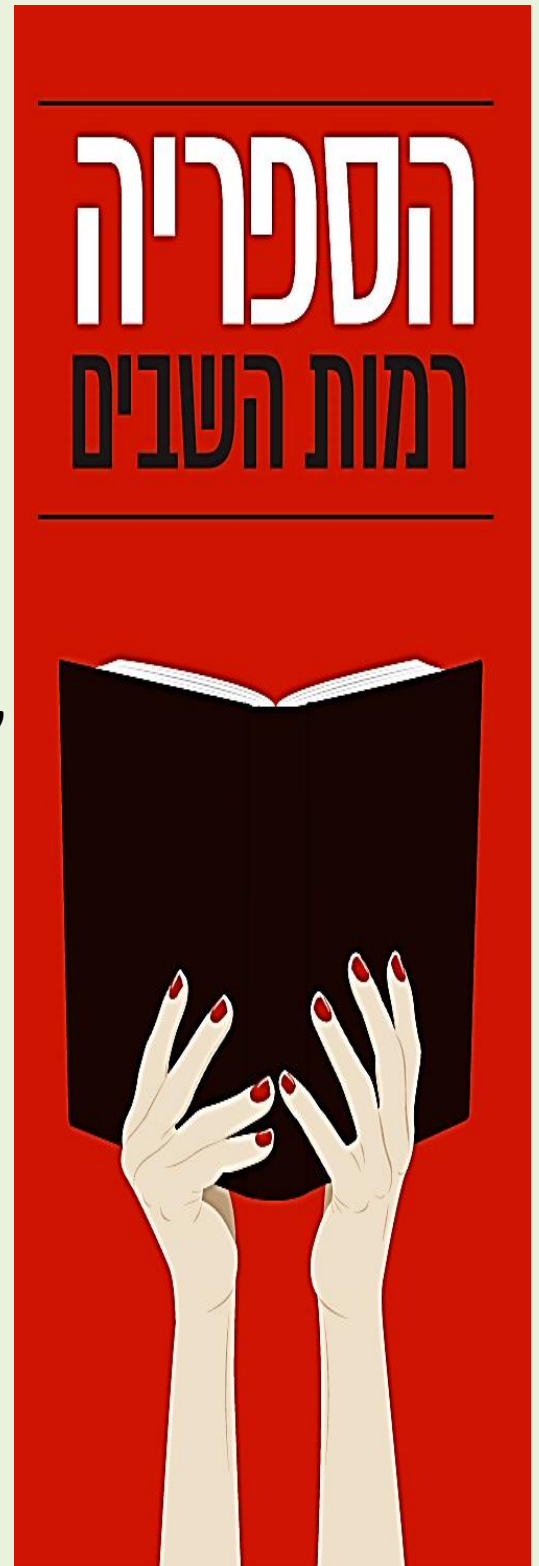
מפגש כתיבה מיוחד
לצמד הורה וילד (כתות ה'-ט').

הסופרת והשחקנית **שגית אמת**, תוביל מפגש מיוחד
של כתיבה יוצרת להנאה משותפת ולקירוב לבבות.

הכתיבה תאפשר לילדים
לתרגל זווית מבט חדשה על הוריהם
ולהורים - לנהל דיאלוג מפתיע,
ולהכיר צד אחר בילדם.

לבקשת הקהל, נקיים את הפעילות הפעם ביום רביעי,
17.2.16 בין השעות 19:00-20:30

מוזמנים ילדים מכיתות ה'-ט'.
הפעילות מיועדת להורה אחד + ילד אחד.
נדגיש כי אין לבוא עם אחים וילדים נוספים.
ההשתתפות מותנית בהרשמה מראש
אצל נועה שחר (אפשר במסרון) 054-4240777
מספר המקומות מוגבל - מהרו לשריין מקום!

ועדת התרבות גאה להזמין
 את כל תושבות ותושבי רמות השבים
לחנות את הספריה האחוזה

במוצאי שבת, 20.2.16

אז מה בתוכנית?
 הרבה יותר מאשר רק ספריים....

כוסית ונשנושים

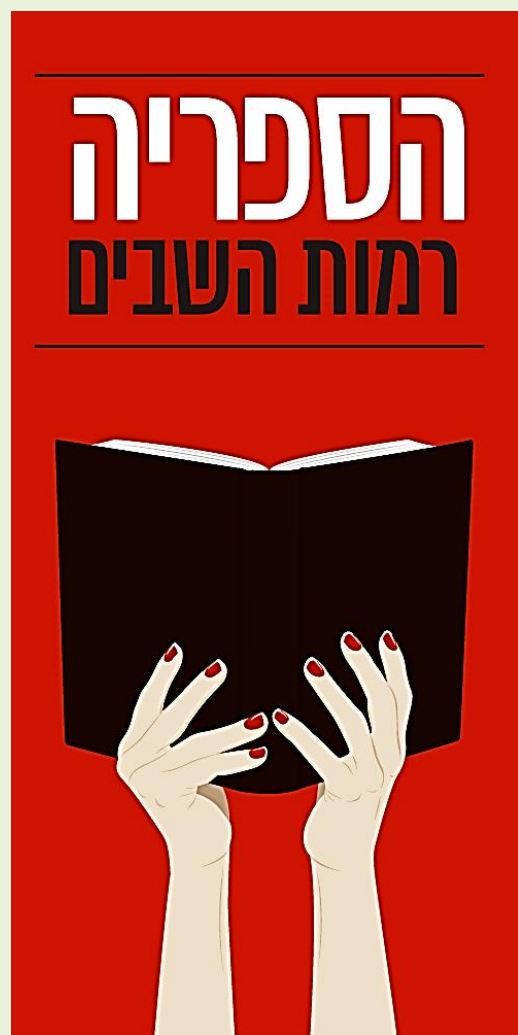
חיבוקים ונישוקים*

קביעת מזוזה

נענועי אגן רגועים
 לצלילי ההרמוניה הסווינגית המופלאה של

"האחיות לוז"

(כן כן, אצלנו בספרייה!!!!...)
 *(למעוניינים בלבד!)

שעת סיפור לילאי 2.5-4.5

תקיים ביום ראשון, 28/2/16 בשעה 17:00

האריה שאהב תות

עם

ילת המספרים

הרשמה אצל ליאת בכור : 050-4655677

מחיר : 20 ₪

מועדון ההרצאות של יום רביעי

תאריך	שם המרצה	נושא ההרצאה
10.2.16	עופר ענבי סוציולוג וחוקר משברים ואיש מודיעין	המודיעין הישראלי ומעורבותו באירועים הביטחוניים שעל סדר היום
24.2.16	סימה שילה מרצה בתחום אסטרולוגיה וארכיאולוגיה	האם אנחנו לבד ביקום ?

התכנסות בחדר ותיקים בשעה 17:30, ההרצאה בשעה 18:00

טלס מוצמנים !!!

ברכות

ברכות חמות למאיר הגנן שלנו, להולדת הנכד סיני, בן למשה ומור בדש.
ברכות חמות לחנה ואדי בר להולדת הנכדה נלה בת לקרן ויובל.

השתתפות בצער

הוועד משתתף בצערה של עידית אביסדריס, במות אביה אורי אפרת ז"ל.
הוועד משתתף בצערו של עודד מלמוד, במות אביו עוזי מלמוד ז"ל.

לוח הזמנות

זגים פגוחים ופספסון 2016

מתחילים להיערך !

האירוע יתקיים בשישי ושבט 8-9/4/2016

כל מי שמעוניין לפתוח את ביתו ו/או לארח בביתו
 מציגים בתחומים שונים,
 כגון: תצוגה/מכירה של אומנות, תכשיטים, תוצרת ביתית,
 תוצרת חקלאית, טיפולים אלטרנטיביים,
 טיפולי בריאות ויופי וכל העולה על רוחכם..... תפתיעו אותנו!
 מוזמן לפנות ל:
 דפנה מיזל 054-7439479 או לנועה שחר 054-4240777

פריים נוספים בהמשך...

ועד גרנו

Save the date

דוקר ש.ש.ש

סבאור צ'יה

9.12.2016

פרטים בהמשך...

נשים יוצרות בדרום השרון

מחלקת התרבות במועצה עורכת
 במהלך חודש מרץ, תערוכה פרי
 יצירותיהן של נשים בתחומים שונים
 ומגוונים (פיסול, תכשיטנות, חומרים
 ממוחזרים, פירזול, סריגה, ציור ועוד).

אם הנך מעוניינת להציג את פרי
 יצירותיך, יש לשלוח מייל עם
 צילומים של העבודות,
 עד ליום ראשון 31/1/16
 לאורית לוטרינגר,
 אוצרת התערוכה:

oritlot@zahav.net.il

אשתי שברה רגל בגלל כלבים משוטטים

אריק כספי

יום חמישי, בהליכת בוקר, אשתי שברה את החיבור של כף הרגל הימנית.

בזמן הליכת בוקר הופתעה אשתי ממשוה שנדחף לה באחוריה. מופתעת, היא הסתובבה בניסיון להרחיק את המשוה הזה ולהפתעתה עמד אחריה כלב. היא ניסתה לייצב את עצמה, גירשה אותו, הסתובבה ונפלה.

בניסיון לקום הבינה שמשוה ברגל ימין לא בסדר. כף הרגל תלויה בצורה משונה והכי גרוע, אין לה שליטה על כף הרגל.

היא זחלה לשפת המדרכה. התיישבה, המחזה של כף רגל מחוברת לגוף בזווית משונה הייתה מחזה מחריד.

הדבר הראשון שעשתה, הזעיקה אותי. הגעתי מייד למקום, ניסיתי להרים אותה ולא הצלחתי. הזעקתי את חתני שיבוא מייד לעזור לי. שנינו ביחד הצלחנו להכניס אותה למכונית. נסענו למיון בבית חולים מאיר, התקבלנו מייד והדביקו לה סרט אדום, מקרה דחוף.

כל הזמן קיוונו שרק פרקה את כף הרגל ואין שבר אבל לאחר אבחון הסתבר שיש שבר מורכב, ריסוק, וקריעת שתי רצועות, שמחייב ניתוח מיידי.

לאחר הניתוח, שבועיים בכיסא גלגלים. רגל מורמת בגבס והמשך מגבלות לחודשיים לפחות, הליך שיקום ארוך קשה ומכאיב.

החיים השתנו ללא הכר. נסיעה לחו"ל בוטלה ואשתי זקוקה לעזרה צמודה. וכל זה בגלל כלב משוטט שהבעלים שחררו לחופשי.

פשוט חוצפה של בעלי הכלבים שנותנים להם להסתובב בישוב שלנו בחופשיות מחוץ לבתים. הכלבים לא אשמים. **אשמים בעלי הכלבים.**

אנחנו סובלים ברמות השבים מכלבים משוטטים ומחבילות חרה על המדרכות כל הזמן. **חייבים לשים לזה סוף.**

אני מודיע בזאת שאעשה כל שביכולתי, שלי ולכם, תושבי רמות השבים, לא יקרה מה שקרה לאשתי. אני "נאמן ניקיון" רישיון (172840), מתכוון להסתובב בישוב. לצלם ולרשום כל כלב משוטט בין אם מובל ליד בעליו ללא רצועה או מסתובב לבד. לשלוח לשירותים הווטרנריים של מועצת דרום השרון את כתובתו ולהתייצב בבית המשפט לוודא שיוטל על בעליו קנס של 660 ₪. כבר בבוקר ה- 21.1.16. הסתובב פקח של מועצת דרום השרון ביישובנו ורשם שני קנסות בגובה 660 ₪.

מעולם הנוער מנחם ציונה

שלום לכל תושבי רמות השבים,

עוד חודש עבר ואתו חוויות מאירועים בלתי נשכחים.

לראשונה בתולדות הלול יצאנו לטיול סניפי, כל חניכי הלול מקטן עד גדול. הצוות בחר את השם **"טיולול"** שהתקיים למרות הגשם והסערה, דבר שאף הוסיף לאווירה החמימה והמגבשת של הקבוצות והלול. טיול זה גיבש באופן מובהק בין החניכים לבין עצמם, החניכים לצוות וחברי הצוות.

מאי מלמוד, מדריכת ד' בנות מספרת: "הטיולול היה הטיול הראשון של החניכות שלי והן מאוד התרגשו, כל צי'ופר או פעילות הוערכה מצדן ואפשר היה לראות את הגיבוש בין הבנות".

בנוסף לאווירה הכיפית והמגבשת הועברו תכנים מעניינים וחשובים בנושאי מדינת ישראל והמקום בו טיילנו, נחל אלכסנדר. בנוסף, דיברנו על הצבים הרכים הנמצאים בסכנת הכחדה והחניכים אפילו זכו לראות צב אחד, מה שעורר התרגשות רבה.

החניכים חזרו הביתה עם מזכרת מיוחדת - "חם צוואר" עם כיתוב ייחודי לטיולול. מילות התודה של החניכים, החיוכים הגדולים והבקשה להאריך את הטיול אמרו את הכל. את ההתרגשות אי אפשר היה לפספס בעיניהם הבורקות של החניכים וחברי הצוות. ללא ספק את המסורת הזו כולם ירצו להמשיך!

בנוסף, בימים אלו ממש מתקיים ה**"שבולול"**, שבוע בו כל חברי הצוות (ט' עד י"א) ישנים במועדון. חברי הצוות אוכלים ביחד, ישנים ביחד ובעיקר צוחקים ביחד. שבוע זה מגבש את הצוות בצורה בלתי ניתנת לתיאור. שבוע זה מלא בפעילויות מגבשות וכיפיות. חדרי הלול מחולקים ל: חדר בנות, חדר בנים, חדר למידה, חדר אוכל והמועדון בו ישנים. חברי הצוות מנהלים יחד שגרה יום יומית, הולכים לבית הספר וחוזרים ללול אחרי הלימודים. כמו בבית, אנו מנקים את הלול ודואגים לשמור עליו נקי ומסודר. מארגני השבולול הם השכבה המובילה (י"א) אשר ארגנו את השבולול מא' ועד ת' לבד ללא עזרה של נועה הרכזת. הם עובדים על תכנון שבוע זה מזה זמן רב אבל העבודה לגמרי שווה את זה. **תלתן גילת**, צוות מוביל: "אנחנו נורא מתרגשים, עבדנו על השבולול המון זמן ואנחנו בטוחים שיהיה כיף ומגבש". במקביל, במהלך השבוע, יתפקד הלול כרגיל ויתקיימו כל פעולות השכב"ג והשכב"צ.

כמידי חודש, תתקיים גם החודש פעולה בבי"ס "קוממיות", זהו בית ספר יסודי בפרדס כץ בו חברי הצוות מהלול מתנדבים ומדריכים. השבוע תתקיים ב"קוממיות" פעילות ט"ו בשבט לחניכי שכבת ג'. בנוסף לפעילות בפרדס כץ, אנחנו מקיימים פעילות התנדבותית בבית הספר היסודי "מוריה" שבחדרה. בקרוב אנו עומדים לשפץ חדר התכנסות הנמצא בבית הספר ודורש ריענון משמעותי. קוממיות ומוריה הינם בתי ספר יסודיים בהם לומדים ילדים ממשפחות קשות יום. **התנדבות** זו הינה משמעותית ביותר עבורנו ומאפשרת לחברי הצוות להיחשף לאוכלוסיות שונות ומגוונות הקיימות בחברה הישראלית ולתרום להן מעט מיכולותינו.

מעגל ד' בנות

מעגל ה' בנים

**ועדת שכב"ג מחסן
שהייתה ועדת תוכן
בטיול**

**מעגל גדול של כל הלול
עם מורל ומשחקים**

הבזקים מהעבר

סיפוריה של חליפה ומז...

א במסגרת פינוי תכולת הדירה לקראת מעבר לדוור מוגן, העבירה יעל ירקוני (לבית גרטנר) לארכיון חליפה חגיגית של אביה, קלאוס גרטנר (מי שהיה 'אבי' בריכת השחייה וחובב ספורט ידוע). מדובר בחליפת שלושה חלקים, שאדון גרטנר נהג ללבוש עם חולצה לבנה ופפיון באירועים חגיגיים. בתחקיר התברר שהחליפה נתפרה במיוחד עבורו, בידי חייט צמרת בשם קיסינגר.

עוד התברר שהגברת קיסינגר עדיין עמנו, ושבני הזוג היו ידידים טובים של טראודל וקלאוס גרטנר, והתארחו בכפר במסיבות פורים הידועות. יעל ותמי נפגשו עם הגברת בביתה בתל אביב ושם צולמו כלי העבודה של חייט הצמרת: מספרים ומגהץ.

יעל עדיין לא מצאה תמונה של אביה לבוש בחליפה המהודרת אך החליפה עצמה שוכנה אחר כבוד בארכיון.

בהזדמנות זו אנו חוזרות על הפניה לוותיקי הכפר, לתרום לארכיון חפצים, תמונות ומסמכים ישנים, שאין להם עוד חפץ בהם. כל מה שיימסר יישמר, יסומן ויירשם ויצוינו שמות התורמים.

המקורות:

תחקיר וצילומים יעל ירקוני ותמר ישר

(ב) פניה מ'בית הגדודים' במושב אביחיל

פנו אלינו מ'בית הגדודים', בבקשה לפרטים על מגויסים לצבא הבריטי במלחמת העולם השנייה. להלן הפנייה:

ותיקי מלחמת העולם השנייה ובני משפחה יקרים

בבית הגדודים אגף מודרני בו תצוגה המוקדשת לסיפור התנדבותם של בני היישוב היהודי בארץ-ישראל לצבא הבריטי במלחמת העולם השנייה.

כחלק ממפעלנו להנצחת פועלם של המתנדבים במלחמה זו, אנו מרכיבים מאגר מידע שיכלול פרטים על השירות והפעילות הצבאית של המתנדבים והמתנדבות לצד קורות חיים ותצלומים.

לצורך זה נבקש מכם למלא את הדפים המצורפים ולהתמקד בנושאים הבאים:

1. **פרטים אישיים:** מקום ושנת הלידה, מידע אודות המשפחה ונקודות ציון מרכזיות בחינוך, תעסוקה וביטחון עד לגיוס לצבא הבריטי.
2. **הגיוס לצבא הבריטי:** מניעי ההתנדבות, מהלך הגיוס.
3. **פרטים על היחידה והפלוגה בה שירתתם:** כולל קורסי הכשרה, פירוט החזיתות השונות וכיו"ב.
4. **סיפורים מן השרות הצבאי.**
5. **קורות החיים לאחר השחרור וכיו"ב.**

נבקשכם גם לצרף סריקת תמונות מימי השירות.

את המידע נשמח לקבל באחת מהדרכים הבאות:

- בקובץ word לדוא"ל: hagdudim_museum@mod.gov.il
- בדואר לכתובת: מוזיאון בית הגדודים ת"ד 90 מושב אביחיל 4291000.
- ניתן לקבוע עמנו פגישה במוזיאון, בטלפון: 09-8822212.

המידע שתמסרו ישולב במאגר המידע של בית הגדודים ויעשיר את ידיעותינו על פרשת התנדבות בני היישוב הארץ-ישראלי לצבא הבריטי בימי מלחמת העולם השנייה. מידע זה יהיה מקור לעיון ולמחקר וישמש לדורות כחלק מתייעוד פרשת ההתנדבות.

אתם מוזמנים לבקר במוזיאון.

בכבוד רב,
צוות בית הגדודים

פרטי התקשרות (של ממלא/ת הטופס):

שם ממלא/ת הטופס (אם אינך החייל/ת נא ציין/י את הקרבה המשפחתית):

_____ כתובת:

_____ טלפון: _____ נייד: _____ פקס: _____

_____ דואר אלקטרוני:

עד כאן לשון הפניה.

בארכיון הצלחנו לאתר כ-12 שמות של מגויסים, לחלקם מצאנו פרטים ולחלקם לא נמצאו שום פרטים. בפרוטוקולים של ועד הכפר משנת 1942, נרשם שהוקמה ועדה מיוחדת לטיפול במשפחות המגויסים ולקראת פסח נשלחו 30 (!) חבילות למגויסים.

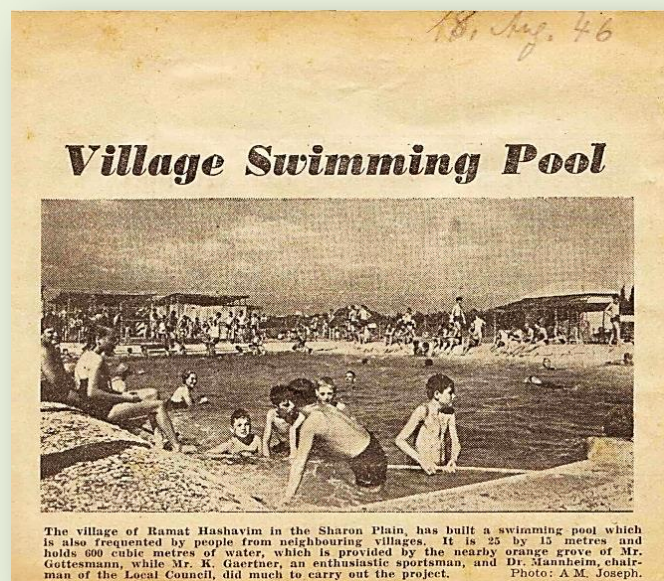
נודה לכל מי שימסור לארכיון מידע על מגויסים. לבני המשפחות שלהם נעביר את הטופס הנלווה לפניה של 'בית הגדודים', ונבקש להעבירו אלינו לפני שישלח, כך שיישאר בארכיון הכפר העתק שלו.

ג. יום הולדת 70 לבריכת השחייה

בקיץ זה נציין שבעים שנה לפתיחת בריכת השחייה. בכוונתנו לקיים תערוכת צילומים בנושא הבריכה, מראשיתה ועד היום. בוודאי יש למשפחות רבות צילומים בנושא זה, מתחרויות שחייה, מיום המים השנתי, מהשתתפות ב'סקציה', מבילוי משפחתי בבריכה וכו'. צוות הארכיון ישמח לקבל את התמונות הן לשמירתן והן להעתיקן ולהחזירן לבעליהן.

הצילום של ארתור יוסף פורסם בעיתון ב-18 באוגוסט 1946.

הכיתוב: "הכפר רמות השבים בשפלת השרון בנה בריכה המשרתת גם את כפרי הסביבה. גודלה 25X15 מ' והיא מכילה 600 ממ"ק מים, המסופקים מפרדס התפוזים הסמוך השייך למר גוטסמן, בעוד מר ק. גרטנר, ספורטאי נלהב, וד"ר מנהיים, ראש הוועד המקומי, פעלו רבות לקידום המיזם".

להלן שוב הפרטים שלנו: כתובת הדוא"ל: teud.rh@gmail.com
 איריס מורג - 050-8320123; תמר ישר - 054-4431795; אסנת שירן - 054-4619439
 אפשר גם להשאיר חומר עבורנו במגירה שלנו במזכירות.

חיילים יהודיים בצבא הקיסר הגרמני

מנצח (מנצח) (מנצח)

רקע

ברגע הראשון הנושא ישמע מוזר והזוי, יהודים? בצבא הגרמני? אך מסתבר שהיהודים שירתו בצבאות גרמניה מהמחצית הראשונה של המאה ה-19. הם הצטיינו בקרבות ובמלחמות, במיוחד במלחמת פרוסיה – צרפת (1870 – 1871), אך הפטריוטיות שלהם לא הקנתה להם שוויון באשר לקידומם בצבא. למרות שהחוק העניק להם זכויות אזרחיות מלאות, מפקדי הצבא נמנעו מלקדם יהודים, אשר שמרו על דתם, לדרגות קצונה. כך יצא, כי בפרוץ מלחמת העולם הראשונה לא היה בצבא הפרוסי אף לא קצין יהודי אחד. מספר מועט של קציני מילואים יהודיים שירת במסגרת הצבא הבווארי, שהיה "ליברלי" יותר.

מלחמת העולם הראשונה ויהודי גרמניה

גרמניה נכנסה למלחמה כמעט בו זמנית עם אוסטרו-הונגריה, עת הכריזה מלחמה על רוסיה (1914) ויומיים לאחר מכן על צרפת.

פרוץ המלחמה התאפיין אף בגרמניה בהתעוררות של גל פטריוטי. היהודים באופן כללי היו שותפים ברגשי הפטריוטיות: מחד גיסא, הם ראו את גרמניה כנגררת למלחמה, ללא רצון בולט, ומאידך גיסא, הם הזדהו עם מטרות המלחמה המוצהרות, קרי הגנת ערכי התרבות המערב-אירופית בפני "הברבריות" של המשטר הצארי של רוסיה, ה"היהירות" הבריטית ו"כוונות הנקם" של הצרפתים. בשלב הפתיחה למלחמה נתפסה האסטרטגיה הגרמנית למלחמה כ"הגנת הציביליזציה", כאשר ההתנגדות לאנטישמיות הרוסית שיחקה אף היא תפקיד משמעותי בשיקולי היהודים לתמוך בהמוניהם בקייזר ווילהלם השני ביוצאו למלחמה. אלפי יהודים התייצבו בימי אוגוסט 1914 והתנדבו לצבא לשירות המולדת.

מספרם הכללי של היהודים ששירתו בצבאות גרמניה בין השנים 1914 – 1918 היה כ-100,000 איש, קרי כ-18% מכלל יהודי גרמניה. כ-10,000 מבין המגויסים היו מתנדבים. מתוך 100,000 החיילים היהודים שירתו כ-80% בחזיתות. לפחות 12,000 יהודים נפלו במערכה או שהוכרו כנעדרים. למעלה מ-20,000 יהודים קודמו בדרגה במהלך המלחמה, מתוכם כ-2,000 לדרגות קצונה. 30,000 יהודים זכו באותות ועיטורי מלחמה, רבים גם למעלה מאות אחד.

היציאה למלחמה והצורך בלכידות חברתית נתפסו על ידי הקהילות היהודיות כהזדמנות לשיפור מעמדם בתוך הקיסרות. בימי פרוץ המלחמה דיבר הקייזר עצמו אודות הצורך באחדות כל גרמניה "ללא הבדלי מפלגה, מעמד ודת".

הסבים או אבותיהם של מייסדי רמות השבים נטלו חלק במאמץ הצבאי של גרמניה באותה עת. וכרגיל אביא דוגמה אישית לכך. בין המתגייסים לצבא הגרמני בשלהי המאה התשע עשרה היה אבי סבי, יעקב שייער שעליו כתבתי באחד הגיליונות הקודמים. יעקב שייער אף השתתף במלחמה שפרצה בין גרמניה לאוסטרו-הונגריה בשנת 1866 וקיבל על כך תעודות הוקרה מלכותיות, כפי שאנו רואים אחת מהן להלן. בספר על הקהילות היהודיות במחוז פוזן שכתב רב הקהילה היהודית בקושמין הרב ד"ר אהרון הפנר הוא הזכיר אותו בגאווה מבין 2 היהודים מקושמין שנלחמו לצד הצבא הגרמני בקרב זה. עדות נוספת לכך הוא מעשה שכך היה. בכניסתו לכפר בהונגריה הבחין יעקב שייער ברב הקהילה המקומית וציין בפניו את היותו יהודי, כאות הוקרה לבואו העניק לו הרב סידור תפילה והקדשה שבה כתוב בגרמנית הסיפור. סידור זה שהתפלל בו אבי סבי כל בוקר, הביא אבי ארצה ואני ממשיך להתפלל בו בביתי.

בתעודת ההוקרה המצורפת נכתב:

בשורה העליונה מתחת לכתר ולזרי הדפנה בו אווזות אלות הניצחון נכתב בכתב גותי מודפס:

Mit Gott für König und Vaterland! בעזרת השם עבור המלך וארץ המולדת!

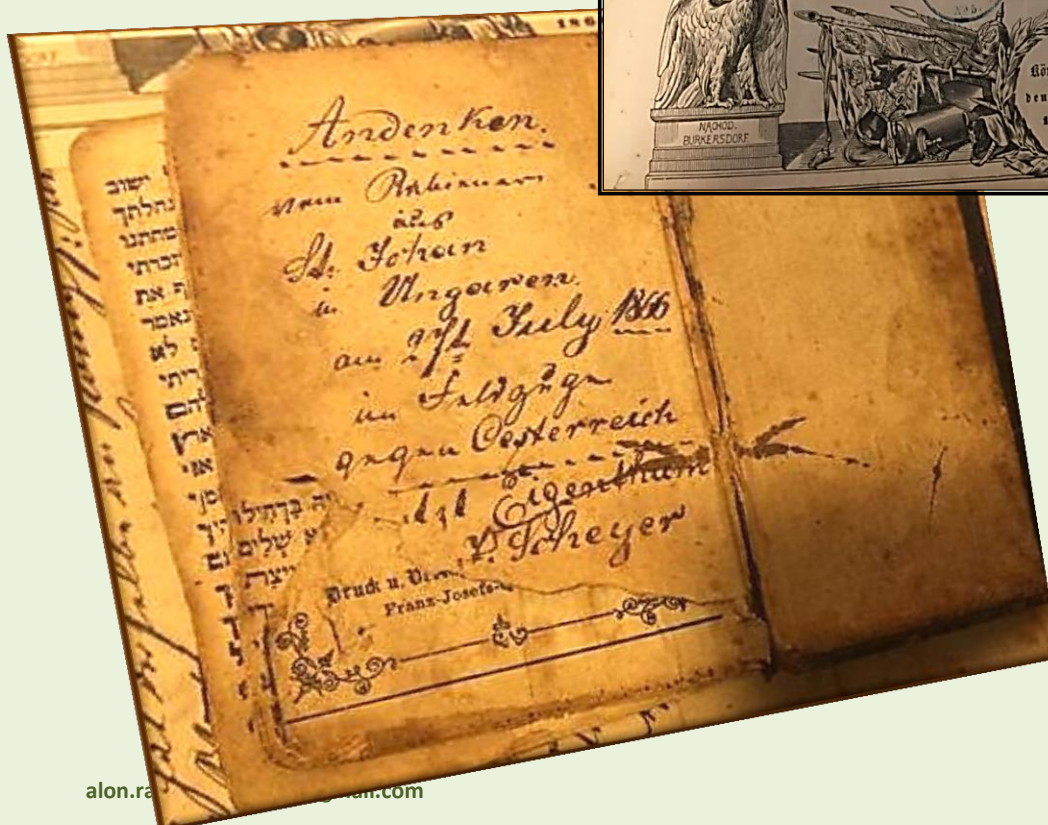
בשורה מתחת נכתב: בפקודת הוד מעלתו המלך מוענקים תעודת הוקרה וצלב הזיכרון ליעקב שייער Jacob Scheuer [מעניין שבמקום האות Y Scheyer מופיעה האות u] שנטל חלק בחובתו

בשנת 1866 במיוחד בטבח ליד קניגגרץ (Königgrätz).

בכתב יד נרשמו מקום ושנת הענקת התעודה: פוזן 1 נובמבר 1866.

למטה בתוך זרי הדפנה נזכרים התאריך והמקום המדויק של הקרב: קניגגרץ 3 יולי 1866.

הקרב הזה היה האחרון שבו גרמניה ניצחה במלחמה, שכן מעתה בכל המלחמות שהשתתפה גרמניה, בהם מלחמות העולם הראשונה והשנייה, היא הפסידה. בשנים שגרתי בגרמניה ביקרתי את אבי ברמות השבים והוא הבהיר לי שאגיד במפורש לגרמנים לא לצאת שוב למלחמות כי אין להם שום סיכוי לנצח את הבריטים והאמריקנים בגלל שלגרמניה אין עורף חזק כמו לבריטים ומושבות הכתר הבריטי....

הבעיה הפסיכו פיזית

מיכאל רוטלין

מאמרי על הרצון החופשי יוצא מנקודת הנחה שהקורא יודע ומבין שממצאי המדע מצביעים על כך שמוחנו הוא מכונה משוכללת המצייתת לחוקי הטבע. בדיונים שניהלתי עם אנשים לאחר כתיבת המאמר, התברר לי שלא כולם יודעים ומבינים זאת והמאמר הנוכחי נועד לשכנע את קוראו שהמוח הוא אכן מכונה המצייתת לחוקי הטבע שאינה מותירה שום תפקיד לישויות מיסטיות כמו נשמה.

לא אסקור כאן את הספרות הענפה בנושא ולא אציג את תוצאות כל המחקרים שעסקו בו.

תחת זאת, אתמקד בממצאיו של ניסוי אחד ואסביר מדוע בעיני, הוא אומר פשוט את הכל.

הניסוי עליו אני מדבר מתואר בקצרה בדבריו של פרופסור חיים סומפולינסקי במסגרת התוכנית "לונדון וקירשנבאום"¹.

פירוט יותר מלא ומקצועי של אותו ניסוי יוכלו בעלי הרשאת גישה למגזין סיינס לקרוא כאן (ללא הרשאת גישה תוכלו לקרוא רק תקציר).

תמצית מסקנות הניסוי היא זו:

ניתן – באמצעות גירוי חשמלי של אזורים מסוימים במוח – לעורר באדם את התחושה שהוא רוצה דבר מה (למשל – שהוא רוצה להרים את היד).

אני מדגיש: מה שנוצר באמצעות הגירוי הנדון הוא הרצון, בניגוד לניסויים שנעשו בעבר וגרמו רק לפעולה עצמה (כמו הרמת היד), בניסוי הנוכחי גרמו לבנדק לרצות לבצע את הפעולה.

למה זה חשוב?

מחקרים בעבר כבר התמודדו עם ביטוין המוחי של תחושות שונות.

הם גם מדדו את הפעילות העצבית הכרוכה בביצוע מודע של פעולות שונות.

מסקנות ניסויים אלה סוכם בזיהוין של תבניות פעילות מוחית שכונו Neural Correlates of Consciousness.

שימו לב לשם הזהיר (המאפיין את זהירותם של מדענים):

הממצאים הצביעו על תבניות פעילות עצבית שנמצאו במתאם גבוה עם התודעה (ולכן כונו

Correlates) אבל ממצאים אלה לא אפשרו לטעון שתבניות אלו הן התודעה עצמה.

אפשר היה לטעון שהתבנית המוחית שזיהו בזמן תחושה מסוימת אינה אלא שלב ביניים בין קליטת התחושה על ידי החושים לבין הגעתה לתודעה עצמה.

באופן דומה, אפשר היה לטעון שהתבנית המוחית שזיהו במהלך ביצועה של פעולה מסוימת הייתה אף היא שלב ביניים בין ההחלטה המודעת על ביצוע הפעולה לבין ביצועה בפועל.

בכל אחד מן הפירושים הללו אפשר היה לטעון שאי שם מעל לכל הפעילות המוחית, מרחפת לה התודעה שאינה דבר פיזיקאלי.

¹ הרצאה ארוכה ומפורטת יותר של חיים סומפולינסקי (שעוסקת ברצון החופשי בכלל ולא רק בניסוי הנדון) תוכלו למצוא כאן.

רמזים ראשוניים לכך שלא זה המצב – כלומר לכך שהתודעה נמצאת במוח ולא בשום מקום אחר, התחילו להתקבל מניסוייו של ליבט.

ניסויים אלה מראים שניטור פעילותם של אזורים מסוימים במוח מאפשר לחזות מה תהיה בחירתו של אדם (כשמוצגת לו אפשרות בחירה), עוד לפני שהוא מסוגל לדווח על בחירתו. אף שמדובר ברמזים מאד עבים, הותיר הניסוי פתח להסתייגויות, כפי שאפשר לקרוא בערך המתאר את הניסוי בויקיפדיה, תחת שתי הכותרות הבאות:

Reactions by dualist philosophers

Timing issues

כל ההסתייגויות שהועלו מול מסקנות מחקרי העבר נופלות, לדעתי, מול ממצאי הניסוי אותו הזכרתי בראשית הדברים.

לגבי ניסוי זה אי אפשר לטעון שמדובר במצב ביניים בדרך בין התודעה לבין הביצוע או בין קלט החושים לבין התודעה כיוון שיותר מכל דבר אחר – הרצון הוא תוצר של התודעה עצמה: הוא אינו דיווח שעובר מן החושים לתודעה והוא אינו הוראה של התודעה למערכת המוטורית ולכן ההצדקה לביטוי Neural correlate נמוגה. גם אין כאן כל שאלה של תזמון.

מדובר כאן – ללא כחל ושרק, ביצירה של הרצון (דבר שכל כולו תודעה) באופן פיזיקאלי.

לטעמי מדובר כאן בנעיצת המסמר האחרון בארונו של הדואליזם העומד מאחרי בעיית הגוף והנפש², אותה כינה לייבוביץ' – הבעיה הפסיכו פיזית, כמו גם בארונו של המוניזם האידיאליסטי כפתרון לבעיה.

אמנם תמיד אפשר יהיה לטעון שהתודעה קיימת כישות עצמאית וצופה על הכל – גם על הרצונות, מלמעלה, אבל זו טענה שאין לה משמעות אמיתית כיוון שגם מי שטוען אותה עושה זאת באמצעות גופו הפיזי שאינו מושפע מן התודעה שלו (ומניין יכול הגוף הפיזי לקבל את המידע העומד מאחרי טענה זו?).

² אין כל צורך במנגנון מסתורי שיתווך בין הגוף לבין הנפש כי הגוף הוא הנפש.

נופי רמות השבים

צד צ'והר

רחוד הַגְדָּעָה - מדט צ'רומה

למי שטרם הצטרף !!!

אפשר ומומלץ לקבל את עדכוני הוועד באופן מיידי לטלפון הנייד באמצעות אפליקציית נוטיפאיה. כל שעליכם לעשות הוא:

1. להוריד את האפליקציה למכשיר האייפון או האנדרואיד שלכם ולהתקינה.
2. לסרוק באמצעות נוטיפאיה את הקוד הבא או ללחוץ בטלפון על קישור זה:

